

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 4. Multos, ob honorem, magna, & bona facere, sed malè, si propter
solum honore[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

46 Cap. III. Quo modo Honor appeti.

supra videt, sicut is qui in aqua cernit arbo-
res radice sursum tendentes; aut qui in spe-
culo, quæ dextera sunt, sinistro; quæ sini-
stra, dextero loco stare arbitratur: ita enim
liuor, quæ in se reprehensione digna sunt,
laude digna, quæ in alijs laudanda, vitupe-
randa arbitratur; & qui alijs est Momus,
facile sibi ipsi fit Suffenus.

§. IV.

*Multos, ob honorem, magna, & bona facere,
sed male, si propter solum honorem.*

Supereſt alia dubitatio, quo modo ma-
lum eſſe poſſit, illud appetere, per quod
homo ad bonum prouocatur, & reuocatur à
malo? Multi enim, ne honorem perdant,
fugiunt peccata; multi, vt honorem adipi-
ſcantur, egregia ſolent facinora perpetra-
re. Quod videre fuit in Mutio Scauola
errorem manus ſuæ coram rege Porſenna,
flammis corrigente. *Cùm autem in media
parte fori, vaſto ac repentino hiatu terra
ſubſideret, reſponſumq; eſſet; ea re illum tan-
tummodo compleri poſſe, qua Pop. Rom. pluri-
mùm valeret; Curtius & animi & generis no-
biliſſimus adoleſcens, interpretatus, urbem no-
ſtram, ait Valerius Maximus, virtute armisq;
præcipuè excellere: militaribus inſignibus orna-
tus,*

Valer.
Max. lib.
3, c. 6.

tus, equum conscendit, eumque vehementer ad-
 motis calcaribus precipitem in illud profundum
 egit. Super quem uniuersi ciues honoris gratia
 certatim fruges iniecerunt, continuoque terra pri-
 stinum habitum recuperauit. Magna postea
 decora in foro Romano fulserunt: nullum ta-
 men hodieque quod pietate Curtij erga patriam
 clarius obuersatur exemplum: cui principatum
 gloria obtinenti, nihil æquale fuit à Romanis
 decantatum. Et M. Tullio teste, omnes ad
 studia incenduntur gloria. Negari non potest
 gloriae cupiditatem horum facinorum causam
 extitisse. Quæri tamen etiam potest,
 superbiusne, an fortius, & maiorenè virtu-
 te, an temeritate, vel ambitione isti ege-
 rint? Interim negari non debet, ad verum
 bonum aliquos fuisse prouocatos; atque à
 malo reuocatos per appetitum honoris, sed
 per hunc appetitum ipsi non fuerunt verè
 boni, nisi voluerint honore bene uti. *O si
 scires, quid sit bonum?* ait S. Augustinus,
*Quod habere vis, non est valde bonum; quod
 esse non vis, hoc est bonum. Vis enim habere
 sanitatem corporis, hoc est bonum, nec tamen
 putes magnum bonum esse, quod habet & ma-
 lus. Aurum & argentum habere vis, ecce &
 hoc dico bonum est, sed si bene usus fueris; bene
 autem*

Cic. lib. 7.
 Tuscul.
 99.

S. Augu-
 stin. serm.
 12 in in
 Matthe.

48 Cap. III. Quo modo Honor appeti.

autem non uteris, si malus fueris, ac per hoc aurum & argentum malis malum est, bonis bonum est: non quia eos bonos aurum & argentum facit, sed quia bonos inuenit, in unū bonum conuertitur. Honorem habere vis, bonum est, sed & hoc, si bene utaris. Si ergo heroes illi eo honore, quem consecuti sunt, posteros suos, aut iuventutem, ad similia, non temeritatis, aut ambitionis, sed virtutis exempla hortari voluerunt, non est carpendus ille honoris appetitus. Alia enim præterea causa subit, necesse est. Neq; enim illi virtute ornati sunt, qui propter solum honorem vel bona faciunt, vel mala vitant: cum Ethnicus quoq; & princeps Philosophus scribat, non esse verè fortes, qui propter honorem fortia faciunt. Mutius Scæuola igitur, & Curtius, & alij similes non fortes sunt appellandi, sed ambitiosi, quia inordinatè honorem appetierunt. Et multi alij quoq; ad virtutum opera, ex appetitu gloriæ humanæ (quemadmodum etiam ex aliorum terrenorum bonorum appetitu) prouocantur; haud tamen is, qui ob humanam gloriam opera virtutis facit, verè atq; absolutè, dicendus est virtuosus, vt D. Augustinus demonstrat.

Aristot.
lib. 3. E-
thic, c. 8.

S. August.
lib. 5, de
ciuit. c. 12.

Quid

§. V.

Ob quam gloriam, sit operandum?

Quid igitur? An non ipsæ diuinæ litteræ homines promissione gloriæ ad bona opera inuitant? Nonne Dauid ait: *Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum, propter retributionem?* Et Paulus: *Iis quidem, qui secundum patientiam boni operis, gloriam & honorem querunt?* Ita sanè aiunt isti, sed loquuntur de retributione, & gloria, quæ à Deo habetur, & vera est plenaq; retributio & gloria; & non vana, & inanis sicut illa, quam Ethnici alijq; sæculi homines spectauerunt. Vnde alio loco ait Apostolus: *Qui gloriatur, in Domino gloriatur: non enim, qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat.* Hæc ergo vera, & à Deo profecta gloria, in diuinis litteris, bonis operibus, præmij loco, repromittitur. Quare rectè statuit Concil. Tridentinum, pium & sanctum esse, intuitu gloriæ ac mercedis æternæ, operari. Quidquid enim à Deo est, quidquid æternum est, vanum non est. Vera igitur gloria, non vana; diuina non humana nobis proponitur, quæ nos inflammet ad præclara quæque agredienda. Illa filios Dei; hæc seruos mundi

Psal. 113
112.

Rom. 2. 70

2. Cor. 10:
17.

Concil.
Trid. sess.
6, ca 11.

D

di ca.

Diog.
Laert. l. 6.
cap. 5.

S. Ambr.
lib. 2.
offic. c. 1.

di capit. Ita enim vel Ethnicus Philosophus censuit. Nam Diogenes Cynicus, cum præconem in Olympijs ita pronuntiantē audiuisset, *Dioxippus vicit viros: correxit Diogenes: Hic, inquam, mancipia potius vicit, ostendens eos nequaquam esse viros, qui in his certarent spectaculis, sed mancipia potius gloriæ perituræ. Scitè S. Ambrosius pièque scribit: Tantus splendor honestatis est, ut vitam beatam efficiant tranquillitas conscientie & securitas innocentie. Et ideò sicut exortus sol, Luna globum & cetera stellarum abscondit lumina, ita fulgor honestatis, ubi vero & incorrupto vibrat decore, cetera qua putantur bona secundum voluptatem corporis, aut secundum seculum clara & illustria obumbrant. Beata planè qua non alienis estimatur iudicij, sed domesticis percipitur sensibus, tamquam sui iudex. Neq; enim populares opiniones pro mercede aliqua requirit, neque pro supplicio patet. Itaq; quo minùs sequitur gloriam, eo magis super eam eminet. Nam qui gloriam requirunt, ipsa ea merces presentium, umbra futurorum est, qua impediatur vitam aternam.*